

Big data en privacy

Thema: Omgaan met media

Op internet staat heel veel informatie. Een deel hiervan is maar beschikbaar voor ons als burger. Het deel wat voor ons niet zichtbaar is, bestaat bijvoorbeeld uit digitale patiëntendossiers. Hierin staat veel persoonlijke informatie over een patiënt. In deze les gaan de studenten aan de slag met het thema big data en de rol hiervan binnen hun eigen sector en de gevolgen van big data en privacy voor cliënten en patiënten uit hun eigen sector.

Werkproces 1

Vakkennis en vaardigheden

- Heeft kennis van het waarborgen van privacy (online).
- Houdt rekening met het waarborgen van privacy van de cliënt of patiënt.
- Monitort zorgvuldig de (online) privacy in haar werkzaamheden.

Benodigheden

-

Leerdoelen

- De student kan in eigen woorden uitleggen wat big data is.
- De student kan een voorbeeld noemen van hoe big data in de eigen sector wordt ingezet.
- De student kan een gevolg van het gebruik van big data voor de cliënt of patiënt benoemen.
- De student kan uitleggen hoe big data en privacy in de zorg- en welzijnssector een rol spelen.

Aan het eind van de les kan de student vertellen waar data over verzameld wordt en hoe zorg- en welzijnsinstellingen dit gebruiken. Ook weet de student aan het eind van de les hoe er binnen de stageplaats gebruik wordt gemaakt van big data en welke rol privacy hierin speelt.

Kennisblok

De studenten weten niks tot weinig over big data. Leg de onderstaande informatie uit. Neem ze mee in het verhaal van John Snow (zie hieronder). Laat ze hier, wanneer ze hier behoefte aan hebben, zelf ook wat onderzoek naar doen.

Wat is big data?

Om big data goed uit te leggen, gaan we eerst in op het woord data. Data is informatie. Dit kan informatie zijn over mensen, dieren, ziektes, de natuur enzovoorts. Een deel van deze informatie is te bekijken op verschillende manieren, zoals te lezen in teksten, te bekijken in video's of te beluisteren in geluidsfragmenten. Er is ook een deel onzichtbaar voor ons als burger. Dit soort informatie, ook wel data, staat in ontzettend grote hoeveelheden online opgeslagen op het internet. Omdat het zo ontzettend veel is, wordt het big data genoemd. En al deze informatie kan op heel veel verschillende manieren worden gebruikt. Dat gebeurt bijvoorbeeld ook binnen de zorg- en welzijnssector.

Nictiz omschrijft in [hun artikel](#) over big data een mooi voorbeeld uit de geschiedenis.

In augustus 1854 was er in de Londense wijk Soho een uitbraak van de ziekte Cholera. Binnen een maand overleden honderden mensen. Omdat de ziekte zo plotseling en onduidelijk ontstond, besloot de arts John Snow om de woningen van de zieke mensen op een plattegrond aan te geven. Zo ontdekte hij al snel dat de meeste slachtoffers van de ziekte in de buurt van een waterpomp woonden. Er werd onderzoek gedaan naar de waterpomp en al snel werd duidelijk dat de pomp vol met bacteriën van de ziekte zat en dat alle mensen hier de ziekte hadden opgelopen.

Dit voorbeeld laat zien dat het verzamelen van informatie over bijvoorbeeld de woonplaats van mensen, veel inzicht kan geven. In het geval van het voorbeeld over een nieuwe ziekte en waar deze mensen de ziekte hebben opgelopen. Tegenwoordig wordt er niet alleen gekeken naar de woonplaats. Ook kunnen vingerafdrukken, röntgenfoto's, elektronische patiëntendossiers of aantekeningen van een dokter of huisarts veel informatie geven over grote groepen mensen

Privacy

Deze informatie is handig, maar hoe vinden patiënten of cliënten het zelf dat er over hen zoveel online te vinden is? Hebben zij zo nog wel privacy? Niet iedereen vindt het fijn dat er zoveel persoonlijke informatie online staat. Maar er zijn ook mensen die daar niet zoveel problemen mee hebben. Wat is jouw mening hierover?

Bronnen:

Big data in de gezondheidszorg. Definitie, toepassingen en uitdagingen. Nictiz, 2015.

Geraadpleegd via https://www.nictiz.nl/wp-content/uploads/2018/04/Big_data_in_de_gezondheidszorg.pdf

Opdrachten

Opdracht 1

Nu je het verhaal van John Snow gelezen / gehoord hebt kan je de volgende opdracht maken. Legt uit hoe de arts door het aangeven van de huizen van de zieke mensen op de plattegrond, de oorzaak van de ziekte Cholera heeft kunnen ontdekken. Schrijf dit op in 1 alinea.

Om meer te weten komen over big data beantwoord je de volgende vragen:

- Wat is big data?
- Hoe heeft big data met jouw privéleven te maken? Geef een voorbeeld.
- Hoe heeft big data met jouw werklevens te maken?
- Geef een voorbeeld van hoe jouw sector te maken heeft met big data aan de hand van een nieuwsbericht/ artikel/ persoonlijk verhaal.
- Wat kan het gevolg van jouw voorbeeld zijn voor een patiënt of cliënt?
- Zoek een bedrijf op uit jouw sector die je aanspreekt en bekijk of je op hun site kan vinden wat zij doen met big data en hoe zij rekening houden met de patiënt of cliënt. Schrijf dit vervolgens op

Opdracht 2

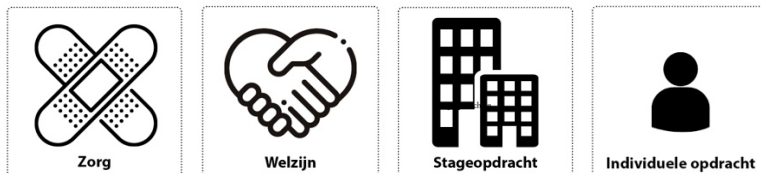

- Bekijk de website van griepalert.nl
- Zoek op hoe de website aan zijn informatie over de griep komt.
- Omschrijf wat het doel is van deze website.
- Schrijf twee voordelen en twee nadelen van deze website op.
- Bespreek met een medestudent wat je van de website vindt en de manier waarop ze aan hun informatie komen.

- Bekijk de website van hooikoortsradar.nl
- Zoek op hoe de website aan zijn informatie over de hooikoorts komt.
- Omschrijf wat het doel is van deze website.

- Schrijf twee voordelen en twee nadelen van deze website op
- Laat ze met een medestudent bespreken wat ze van de website en de manier waarop ze aan hun informatie komen, vinden.

Stage

Tijdens je stage werk je met cliënten en patiënten. Waarschijnlijk heeft ieder van hen een patiënten of cliënten-dossier. Hier staat informatie in over hun fysieke of mentale gezondheid, behandelingen die ze hebben gehad en het toekomstig behandelplan. Dit soort informatie is privacygevoelig. Dat betekent dat het niet zomaar voor iedereen zichtbaar is. Deze informatie is vaak niet openbaar voor andere mensen. Maar voor wie dan wel? En hoe wordt hier binnen de organisatie mee omgegaan?

Vraag een directe collega of jouw stagebegeleider of je hem/ haar mag interviewen over hoe er omgegaan wordt met privacygevoelige informatie van de cliënten of patiënten. Na het interview schrijf je een kort verslag over de inzichten die je hebt gedaan. Het is slim om het gesprek met je mobiele telefoon op te nemen, zodat je het terug kan luisteren.

Stel een vraag over de volgende onderwerpen:

- Wat voor soort privacygevoelige informatie gebruiken jullie van de doelgroep binnen jullie organisatie?
- Hoe gebruiken jullie de big data in de zorg of ondersteuning met de doelgroep?
- Wat vindt de doelgroep hier zelf van?
- Moet de cliënt of patiënt altijd eerst toestemming geven voor de informatie van hem wordt gebruikt.

Sluit het verslag af met jouw eigen mening over de antwoorden die je hebt verzameld tijdens het interview. Geef daarbij antwoord op de volgende vragen:

- Wat heb je geleerd uit het interview?
- Wat vind je hiervan?